

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Συχνές Ερωτήσεις

για τους όρους και τις προϋποθέσεις του προγράμματος «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης»

Συχνές Ερωτήσεις που αφορούν στους Αιτούντες/Δικαιούχους

A. Γενικές Ερωτήσεις για το Πρόγραμμα

1. Τι είναι το πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Κ.Ε.Α.);

Το Κ.Ε.Α. είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα που απευθύνεται σε νοικοκυριά που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Η έννοια της ακραίας φτώχειας ορίζεται ως η κατοχή εισοδήματος κάτω από ένα ορισμένο όριο (βλ. παρακάτω) και περιουσιακών στοιχείων κάτω από ορισμένη αξία.

Το πρόγραμμα βασίζεται σε τρεις πυλώνες: α) την εισοδηματική ενίσχυση, β) τη διασύνδεση με υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, και γ) τη διασύνδεση με υπηρεσίες ενεργοποίησης που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξη των δικαιούχων στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική επανένταξη.

2. Το Κ.Ε.Α. θα εφαρμοστεί σε όλη τη χώρα;

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί από τις 14 Ιουλίου 2016, σε 30 Δήμους (βλ. παρακάτω) της χώρας, ενώ αναμένεται να εφαρμοστεί πανελλαδικά από τις αρχές του 2017.

3. Πώς μπορώ να ενταχθώ στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.;

Τα νοικοκυριά (με ένα άτομο ή περισσότερα) που υποβάλλουν αίτηση για το πρόγραμμα Κ.Ε.Α θα μπορούν να ενταχθούν εφόσον **πληρούν ταυτόχρονα 3 κύρια σύνολα κριτηρίων**: κριτήρια διαμονής, εισοδηματικά κριτήρια και περιουσιακά κριτήρια.

Πρώτον, όλα τα μέλη του νοικοκυριού πρέπει να μένουν νόμιμα σε έναν από τους Δήμους που συμμετέχουν στην πρώτη φάση του προγράμματος.

Δεύτερον, το συνολικό εισόδημα όλων των μελών του νοικοκυριού τους τελευταίους 6 μήνες (πριν από την υποβολή της αίτησης) πρέπει να είναι κάτω από το όριο εισοδήματος που προβλέπεται για ένταξη στο πρόγραμμα. Το όριο εισοδήματος για ένταξη στο πρόγραμμα ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθος του νοικοκυριού. Για παράδειγμα, ένα άτομο που διαμένει μόνο του θα μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα αν το εισόδημά του κατά τους 6 μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης ήταν κάτω από 1.200 ευρώ (δηλαδή 200 ευρώ ανά μήνα κατά μέσο όρο). Ένα

τετραμελές νοικοκυριό - που αποτελείται από τον σύζυγο, τη σύζυγο και 2 ανήλικα παιδιά — θα μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα ΚΕΑ μόνο εάν το συνολικό εισόδημά τους είναι κάτω από 2.400 ευρώ κατά τους 6 μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης. **Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το 20% των μισθών δεν θα λαμβάνεται υπόψη.** Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι το μοναδικό εισόδημα ενός ατόμου είναι 1.400 ευρώ από το μισθό του κατά τους τελευταίους 6 μήνες. Το 20% από το μισθό του, που είναι 280 ευρώ, δεν θα ληφθεί υπόψη. Το συνολικό εισόδημά του θα υπολογιστεί ως εξής: $1.400 - 280 = 1.120$. Δεδομένου ότι αυτό είναι κάτω από το όριο του εισοδηματικού κριτηρίου για ένταξη στο πρόγραμμα ενός ατόμου που διαμένει μόνο του, τότε αυτό το άτομο θα πληροί τις προϋποθέσεις για ένταξη στο πρόγραμμα ΚΕΑ.

Τρίτον, εκτός από τη διαμονή και το εισοδηματικό κριτήριο, θα ισχύουν και τα ακόλουθα **περιουσιακά κριτήρια**:

Η φορολογητέα αξία των ακινήτων που ανήκουν σε πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση ατομικά δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90.000 ευρώ. Για ένα τετραμελές νοικοκυριό — που αποτελείται από το σύζυγο, τη σύζυγο και 2 ανήλικα παιδιά — η φορολογητέα αξία των ακινήτων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 135.000 ευρώ (για κάθε επιπλέον μέλος το όριο για τη φορολογήσιμη ακίνητη περιουσία αυξάνεται κατά 15.000 ευρώ). Η μέγιστη φορολογητέα αξία των ακινήτων για κάθε νοικοκυριό είναι 150.000 ευρώ.

Η συνολική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (για παράδειγμα, λογαριασμοί ταμιευτηρίου, μετοχές, ομόλογα, κ.ο.κ) όλων των μελών του νοικοκυριού που έχουν δηλωθεί στο τελευταίο Ε1, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του εξαμηνιαίου εγγυημένου ποσού για κάθε τύπο νοικοκυριού.

Η αντικειμενική δαπάνη για **μηχανοκίνητα οχήματα που ανήκουν σε μέλη του νοικοκυριού δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 6.000 ευρώ**, όπως υπολογίζεται για φορολογικούς σκοπούς στο Ε1.

Επίσης, τα νοικοκυριά που κατέχουν ιδιωτικά σκάφη αναψυχής (άνω των 5 μέτρων και με κινητήρα ισχύος άνω των 50 κυβικών εκατοστών), αεροσκάφη, ιδιωτικά ελικόπτερα, ανεμόπτερα και πισίνες **δεν μπορούν να ενταχθούν** στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα κατώτατα εισοδηματικά και περιουσιακά όρια για κάθε τύπο νοικοκυριού. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι αποφάσεις για την ένταξη στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α. θα ληφθούν αποκλειστικά και μόνο βάσει των κριτηρίων που περιγράφονται εδώ. Καμία άλλη μεταβλητή (όπως φύλο, φυλή, εθνοτική προέλευση κλπ.) δεν θα ληφθεί υπόψη για την ένταξη ή τον αποκλεισμό των αιτούντων.

Σύνθεση νοικοκυριού	Εξαμηνιαίο εγγυημένο ποσό	Μηνιαίο εγγυημένο ποσό	Όριο Αξίας Ακινήτων	Αντικειμενική δαπάνη κινητών (π.χ. αυτοκίνητα)	Όριο Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων (κατ' έτος)
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	1.200 ευρώ	200 ευρώ	90.000 ευρώ	6.000 ευρώ	7.200 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα ανήλικο μέλος	1.800 ευρώ	300 ευρώ	105.000 ευρώ	6.000 ευρώ	10.800 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκό	2.300 ευρώ	350 ευρώ	120.000 ευρώ	6.000 ευρώ	12.600 ευρώ

νοικοκυριό με δύο ανήλικα μέλη					
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες ή δύο ενήλικες και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τρία ανήλικα μέλη	2.400 ευρώ	400 ευρώ	135.000 ευρώ	6.000 ευρώ	14.600 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	2.700 ευρώ	450 ευρώ	150.000 ευρώ	6.000 ευρώ	16.200 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες ή δύο ενήλικες και τέσσερα ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	3.000 ευρώ	500 ευρώ	150.000 ευρώ	6.000 ευρώ	18.000 ευρώ

B. Ερωτήσεις για τη διαδικασία υποβολής αίτησης

4. Πώς μπορώ να υποβάλω αίτηση;

Οι αιτούντες μπορούν να υποβάλουν αίτηση αυτοπροσώπως στα ΚΕΠ ή στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας των Δήμων. Εναλλακτικά, οι αιτούντες μπορούν να υποβάλουν αίτηση για το πρόγραμμα χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική αίτηση που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (www.vpapakp.gr) ή στην ιστοσελίδα του ΚΕΑ (www.keaprogram.gr). Αιτήσεις για την πρώτη φάση θα γίνονται δεκτές από **14 Ιουλίου 2016 έως 30 Νοεμβρίου 2016. Τα άτομα μπορούν να υποβάλουν την αίτηση από οποιονδήποτε υπολογιστή.**

Η ανοιχτή διαδικασία υποβολής αιτήσεων επιτρέπει στα άτομα να υποβάλουν αίτηση όταν αλλάξει η οικονομική τους κατάσταση. Τα άτομα μπορούν να υποβάλουν αίτηση από οποιονδήποτε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή να απευθυνθούν στον Δήμο για βοήθεια όπου θα συμπληρώσουν την αίτηση με τη βοήθεια υπαλλήλου του Δήμου. Στην αίτηση (είτε υποβάλλεται ηλεκτρονικά, είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία) αναγράφονται οι λεπτομέρειες για το πρόγραμμα, τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα για τη συμπλήρωσή της και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων. Στην αίτηση γίνεται σαφές το γεγονός ότι οι δικαιούχοι οφείλουν να αναφέρουν όποιες αλλαγές υπάρχουν στις συνθήκες διαβίωσής τους εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της μεταβολής (σχετικά με την περιουσία ή τη σύνθεση του νοικοκυριού κλπ.). Επίσης διευκρινίζεται ότι τα άτομα ενδέχεται να επιλεγούν για επαλήθευση των πληροφοριών στον Δήμο ή ότι ενδέχεται να δεχτούν κατ' οίκον επισκέψεις. Η αίτηση περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες για την ένταξη στο πρόγραμμα, όπως: ταυτότητα, διαμονή, εισόδημα και περιουσία.

5. Ποια έγγραφα απαιτούνται για την υποβολή αίτησης για το πρόγραμμα;

Οι βασικές πληροφορίες και τα δικαιολογητικά που όλοι οι αιτούντες θα πρέπει να συλλέξουν πριν ξεκινήσουν τη διαδικασία υποβολής της αίτησης είναι: Αριθμός ΑΜΚΑ, ΑΦΜ, πληροφορίες για το εισόδημα και για τα περιουσιακά στοιχεία, απόδειξη διαμονής, αριθμός τραπεζικού λογαριασμού και IBAN και, για τα φιλοξενούμενα μέλη, ΑΜΚΑ, ΑΦΜ και πληροφορίες για το εισόδημα.

Σε περίπτωση που οι αιτούντες επιλέξουν να υποβάλουν την αίτηση μέσω Δήμων ή ΚΕΠ, πρέπει υποχρεωτικά να προσκομίσουν υπογεγραμμένο (με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής) **το έντυπο συναίνεσης**, με το οποίο δηλώνουν ότι συναινούν στις διασταυρώσεις των στοιχείων όλων των ενήλικων μελών του νοικοκυριού. Το έντυπο συναίνεσης είναι αναρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση του προγράμματος (βλ. παραπάνω).

6. Σε πόσο καιρό θα λάβω απάντηση για την αίτησή μου;

Εάν δεν υπάρχει κάποια αναντιστοιχία στα στοιχεία που δηλώθηκαν, οι αιτούντες θα λαμβάνουν απάντηση με την υποβολή της αίτησης. Εάν υπάρχουν αναντιστοιχίες μεταξύ των στοιχείων που έχουν δηλωθεί στην αίτηση και των στοιχείων που τηρούνται στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, ο αιτών θα ειδοποιείται ότι η αίτησή του δεν θα προχωρήσει μέχρι να υποβληθούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά (υποβάλλονται αποκλειστικά στον Δήμο διαμονής).

7. Ισχύουν διαφορετικά κριτήρια για τους μετανάστες/αιτούντες άσυλο;

Όχι, οι μετανάστες/αιτούντες άσυλο πρέπει, επίσης, να διαμένουν νόμιμα σε έναν από τους Δήμους που συμμετέχουν στην πρώτη φάση και να έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση. Οι μετανάστες/αιτούντες άσυλο που πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση για το πρόγραμμα. Στη συνέχεια, τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια για την ένταξη στο πρόγραμμα θα είναι τα ίδια για όλους τους αιτούντες, ανεξάρτητα από εθνικότητα, φυλή και εθνοτική προέλευση.

8. Εάν είμαι φιλοξενούμενος μπορώ να υποβάλω αίτηση ξεχωριστά από την οικογένεια που με φιλοξενεί;

Όχι. Οι φιλοξενούμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση με το νοικοκυριό της οικογένειας που τους φιλοξενεί και ως μέρος αυτού του νοικοκυριού. Ο αιτών του αντίστοιχου νοικοκυριού δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση ηλεκτρονικά, αλλά θα πρέπει να υποβάλει αίτηση αποκλειστικά στους Δήμους ή στα ΚΕΠ, για να μπορέσει να υποβάλει το έντυπο συναίνεσης με τις υπογραφές από όλους τους φιλοξενούμενους (οι υπογραφές πρέπει να έχουν θεωρηθεί για το γνήσιο της υπογραφής). Επίσης, με την υποβολή της αίτησης για το πρόγραμμα Κ.Ε.Α., τα άτομα εξουσιοδοτούν για τη χρήση των φορολογικών βάσεων δεδομένων για την ταυτοποίηση τυχόν φιλοξενούμενων στο νοικοκυριό τους. Η κατάσταση του φιλοξενούμενου επαληθεύεται με βάση το πιο πρόσφατο Ε1. Τροποποιητικές φορολογικές δηλώσεις δεν γίνονται αποδεκτές.

9. Αν ήμουν φιλοξενούμενος στην τελευταία φορολογική μου δήλωση, αλλά δεν είμαι πλέον φιλοξενούμενος, μπορώ να υποβάλω αίτηση ξεχωριστά;

Κατ' αρχήν πρέπει να αποδειχθεί ότι δεν είστε πλέον φιλοξενούμενος. Για παράδειγμα, πρέπει να προσκομίσετε απόδειξη της αλλαγής διαμονής. Ωστόσο, θα γίνει έλεγχος στο επόμενο Ε1. Εάν δηλώνετε καθεστώς φιλοξενούμενου στο επόμενο Ε1, τότε η καταβολή της εισοδηματικής ενίσχυσης θα διακοπεί και θα αναζητηθούν τα καταβληθέντα ποσά (αυτά που ο δικαιούχος εισέπραξε χωρίς να τα δικαιούται). Εάν τα ποσά αυτά δεν επιστραφούν, δεν έχετε δικαίωμα να συμμετάσχετε ξανά στο πρόγραμμα.

10. Το οικογενειακό επίδομα περιλαμβάνεται στον υπολογισμό του συνολικού εισοδήματος;

Όλα τα επιδόματα πρόνοιας περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του εισοδήματος εκτός από το επίδομα αναδοχής, το επίδομα των απροστάτευτων τέκνων και τα μη ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας που χορηγούνται από το κράτος.

11. Μπορώ να ενταχθώ στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α. απλά επειδή είμαι άτομο με αναπηρία;

Όχι. Η αναπηρία δεν επαρκεί από μόνη της για να ενταχθεί το άτομο στο πρόγραμμα. Τα βασικά κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα είναι τα εισοδηματικά κριτήρια, περιουσιακά κριτήρια και τα κριτήρια διαμονής.

12. Τα επιδόματα αναπηρίας περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του συνολικού εισοδήματος;

Μόνο τα ανταποδοτικά επιδόματα αναπηρίας θα συμπεριληφθούν στον υπολογισμό του εισοδήματος. Αυτά είναι: (α) η σύνταξη αναπηρίας λόγω ασθένειας ή εργατικού ατυχήματος και (β) οι συντάξεις αναπηρίας. Προνοιακά (μη ανταποδοτικά) επιδόματα αναπηρίας δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του εισοδήματος που λαμβάνεται υπόψη για την ένταξη στο πρόγραμμα.

Τα επιδόματα αυτά περιλαμβάνουν:

Επιδόματα που χορηγούνται σε επίπεδο Δήμου

- 1) Επίδομα βαριάς αναπηρίας
- 2) Επίδομα για βαριά νοητική αναπηρία/υστέρηση
- 3) Επίδομα για τετραπληγικούς, παραπληγικούς, ακρωτηριασμένους.
- 4) Επίδομα αιματολογικών παθήσεων
- 5) Επίδομα στους πάσχοντες από AIDS
- 6) Επίδομα για κωφά άτομα λόγω της απώλειας ακοής
- 7) Επίδομα τυφλότητας για οπτική αναπηρία
- 8) Επίδομα για εγκεφαλική παράλυση
- 9) Επίδομα για τη νόσο του Χάνσεν
- 10) Επίδομα κίνησης (για άτομα με ακρωτηριασμό ή παράλυση)

Επιδόματα που χορηγούνται σε επίπεδο Περιφέρειας

- 1) Επίδομα νεφροπαθών
- 2) Επίδομα για αιμοκάθαρση
- 3) Επίδομα για μεταμόσχευση νεφρού
- 4) Επίδομα για μεταμόσχευση ήπατος
- 5) Επίδομα για μεταμόσχευση καρδιάς
- 6) Επίδομα για μεταμόσχευση μυελού των οστών
- 7) Επίδομα για μεταμόσχευση πνεύμονα

Επιδόματα που χορηγούνται από το κράτος (μέσω μεταφοράς σε Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης)

- 1) Επίδομα αναπηρίας για τυφλότητα στους συνταξιούχους λόγω γήρατος
- 2) Εξωιδρυματικό επίδομα αναπηρίας

13. Μπορώ να υποβάλω αίτηση για το Κ.Ε.Α. εάν δεν έχω υποβάλει φορολογική δήλωση;

Εάν δεν έχετε υποβάλει φορολογική δήλωση, θα πρέπει να υποβάλετε για να μπορέσετε να καταθέσετε αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α. Οι ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού

(ιδίως οι άστεγοι) μπορούν να λάβουν βοήθεια από τους Δήμους για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης πριν καταθέσουν την αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.

14. Αν δεν έχω καταθέσει φορολογική δήλωση, θα πρέπει να πληρώσω πρόστιμο για την εκπρόθεσμη κατάθεση της δήλωσης ώστε να μπορέσω να υποβάλω στη συνέχεια αίτηση για την εισοδηματική ενίσχυση Κ.Ε.Α.;

Μόνο οι άστεγοι, όπως ορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής και την ΚΥΑ, απαλλάσσονται από κάθε πρόστιμο για εκπρόθεσμη κατάθεση της φορολογικής δήλωσης Ε1.

15. Θα πρέπει να δηλώσω το εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία που έχω στο εξωτερικό;

Ναι. Τα κριτήρια επιλογής για την ένταξη στο πρόγραμμα βασίζονται στο εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχετε τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Η παράλειψη της δήλωσης του εισοδήματος και των περιουσιακών στοιχείων που έχετε στο εξωτερικό μπορεί να επιφέρει διακοπή της καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης, ακόμη και άσκηση ποινικής δίωξης.

16. Εάν ο αιτών έχει εγγράψει υποθήκη σε ακίνητο, αλλά η τράπεζα το έχει κατασχέσει λόγω της μη καταβολής του στεγαστικού δανείου, μπορεί ο αιτών ακόμη να θεωρηθεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.;

Ναι, αλλά τα περιουσιακά κριτήρια εξακολουθούν να ισχύουν (δηλαδή αν υπάρχουν άλλα ακίνητα, η φορολογητέα αξία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στα περιουσιακά κριτήρια).

17. Τι θα συμβεί εάν η διεύθυνσή μου στη φορολογική δήλωση είναι διαφορετική από τη διεύθυνση στο ΑΜΚΑ; Ποια από τις δύο υπερισχύει;

Η διεύθυνση στη φορολογική σας δήλωση είναι αυτή που θα χρησιμοποιηθεί για να κριθεί η ένταξή σας στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.

18. Τι θα συμβεί εάν η διεύθυνσή μου διαφέρει από αυτή που έχει δηλωθεί στην τελευταία φορολογική μου δήλωση; Τι θα πρέπει να κάνω;

Θα σας ζητηθεί να προσκομίσετε κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό που τεκμηριώνει τη διαμονή σας για να αποδείξετε τη μεταβολή. Τα έγγραφα με τα οποία μπορείτε να αποδείξετε τη διαμονή σας περιλαμβάνουν: λογαριασμούς για υπηρεσίες κοινής ωφελείας, μισθωτήριο συμβόλαιο κλπ.

Γ. Ερωτήσεις για τις Διαδικασίες Επαλήθευσης

19. Τι είναι η διαδικασία επαλήθευσης;

Η διαδικασία επαλήθευσης είναι η διαδικασία με την οποία οι υπηρεσίες του Δήμου μπορούν να ζητήσουν από τους δικαιούχους πρόσθετες πληροφορίες, αποδείξεις και έγγραφα. Ανάλογα με την περίπτωση, ενδέχεται να πραγματοποιήσουν κατ' οίκον επισκέψεις με τη μορφή της κοινωνικής έρευνας.

20. Ποιος θα υπόκειται σε επαλήθευση;

Μπορεί να επιλεγεί ένα δείγμα δικαιούχων, για τυχαία επαλήθευση.

Δ. Ερωτήσεις για τη Διαδικασία Πληρωμής

21. Με ποιο τρόπο θα πληρωθούν οι δικαιούχοι και τι ποσό θα λάβουν;

Τα νοικοκυριά θα πληρώνονται κάθε μήνα (εντός των 5 τελευταίων ημερών του μήνα) και η εισοδηματική ενίσχυση θα ισούται με τη διαφορά μεταξύ του εισοδήματος του νοικοκυριού και του εγγυημένου ποσού που τους αντιστοιχεί (μετατρέποντας και τα δύο ποσά σε μηνιαίες δόσεις).

Σε περίπτωση που το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης είναι ίσο ή υπερβαίνει τα 100 Ευρώ, οι δικαιούχοι θα εισπράττουν το μισό (50%) της εισοδηματικής ενίσχυσης απευθείας στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς και το υπόλοιπο μισό (50%) της εισοδηματικής ενίσχυσης θα πληρώνεται μέσω προπληρωμένης κάρτας, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα καταστήματα ή και για ηλεκτρονικές αγορές, χωρίς περιορισμούς ως προς τα είδη που μπορούν να αγοράσουν. Η τήρηση τραπεζικού λογαριασμού είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα. Οι αιτούντες, σε περίπτωση που δεν διαθέτουν ήδη, θα κληθούν να επιλέξουν μια τράπεζα για να ανοίξουν λογαριασμό κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, ο οποίος θα ενεργοποιείται σε περίπτωση που κρίνονται δικαιούχοι του Κ.Ε.Α. Οι ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (ιδίως οι άστεγοι) θα μπορούν να λάβουν βοήθεια από τους Δήμους για το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού σε περίπτωση που δεν έχουν.

22. Για πόσο καιρό θα λαμβάνουν οι δικαιούχοι την εισοδηματική ενίσχυση;

Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, οι δικαιούχοι θα λάβουν την εισοδηματική ενίσχυση για πέντε (5) μήνες το ανώτερο, εκτός αν επέλθει μεταβολή στην οικονομική κατάστασή τους ή στη διαμονή τους και χάσουν το δικαίωμα ένταξης στο πρόγραμμα (π.χ. εύρεση εργασίας με εισόδημα που οδηγεί το δικαιούχο πάνω από το όριο επιλεξιμότητας, κληρονομία, αλλαγή διαμονής εκτός Δήμου κλπ).

Ε. Ερωτήσεις για τις Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

23. Ποιες υποχρεώσεις έχω ως αιτών ή δικαιούχος του Κ.Ε.Α.;

Ως δικαιούχος του Κ.Ε.Α. έχετε την υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να δηλώσετε αληθείς πληροφορίες στην αίτησή σας και να συνεχίσετε να παρέχετε αληθείς πληροφορίες σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος Κ.Ε.Α. Έχετε την υποχρέωση να δηλώνετε οποιαδήποτε αλλαγή της κατάστασής σας (σύνθεση νοικοκυριού, εισόδημα, περιουσιακά στοιχεία κ.λπ.) εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της μεταβολής. Σημειώνεται ότι οι αλλαγές που δηλώθηκαν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην επόμενη δήλωση Ε1, σε διαφορετική περίπτωση προβλέπεται η διακοπή του προγράμματος για το δικαιούχο.

24. Θα λάβουν οι δικαιούχοι επαγγελματική κατάρτιση/κατάρτιση δεξιοτήτων;

Οι δικαιούχοι, εφόσον δύνανται να εργαστούν και είναι κάτω των 65 ετών, προωθούνται σε δράσεις που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, οι δικαιούχοι εφόσον δύνανται να εργαστούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούνται να ανανεώνουν την κάρτα ανεργίας τους, να επισκέπτονται, όποτε κληθούν, τα γραφεία του Ο.Α.Ε.Δ. και να συνεργάζονται με τους εργασιακούς συμβούλους και να αποδέχονται κάθε προτεινόμενη κατάλληλη θέση εργασίας, ή τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, συμβουλευτικής και επιχειρηματικότητας. Περαιτέρω, οφείλουν να μην παραιτούνται εκούσια και αναιτιολόγητα από την εργασία τους.

25. Πώς ορίζονται τα άτομα που «δύνανται να εργαστούν»;

Τα άτομα θεωρούνται ικανά προς εργασία εφόσον είναι από 18 έως 65 ετών και δεν εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Άτομα με αναπηρία που σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας έχουν κριθεί «ανίκανα προς εργασία». Σε περίπτωση που ένα άτομο με αναπηρία δεν δύναται να προσκομίσει την παραπάνω γνωμάτευση, αλλά ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να εργαστεί, θα πρέπει να προσκομίσει σχετική υπεύθυνη δήλωση και γνωμάτευση του ποσοστού αναπηρίας από την Επιτροπή Πιστοποίησης Αναπηρίας.
- Φοιτητές προγραμμάτων πλήρους φοίτησης, μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών και όσοι συμμετέχουν σε επαγγελματικά εκπαιδευτικά προγράμματα χωρίς εργασιακή σχέση.
- Όσοι υπηρετούν τη θητεία τους στις ένοπλες δυνάμεις.

ΣΤ. Ερωτήσεις για Αναστολή ή Διακοπή

26. Ποιοι είναι οι λόγοι διακοπής της πληρωμής;

Λόγοι διακοπής αποτελούν: η διαπίστωση αναντιστοιχίας μεταξύ όσων δηλώθηκαν στην αίτηση για το Κ.Ε.Α. και όσων προκύπτουν από τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ή άλλες διαδικασίες επαλήθευσης των στοιχείων του αιτούντα, η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς τον ΟΑΕΔ, ο θάνατος του δικαιούχου και η αλλαγή διαμονής (μετακόμιση εκτός των Δήμων που συμμετέχουν στην πρώτη φάση ή στο εξωτερικό).

27. Τι ποινές προβλέπονται για ψευδείς αναφορές/δηλώσεις;

Η παροχή ψευδών στοιχείων μπορεί να οδηγήσει σε ποινική δίωξη ή/και σε μόνιμο ή προσωρινό αποκλεισμό (ένα έτος) από το πρόγραμμα Κ.Ε.Α. και από άλλα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας.

28. Αν το εισόδημά μου αλλάξει κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα, πρέπει να το αναφέρω;

Ναι. Οποιαδήποτε μεταβολή επέλθει στο εισόδημα πρέπει να δηλώνεται **εντός προθεσμίας 15 ημερολογιακών ημερών από τη στιγμή της μεταβολής**. Μπορείτε να προσέλθετε στις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας του Δήμου σας, όπου θα λάβετε βοήθεια για να υποβάλετε εκ νέου την αίτησή σας.

29. Θα αφαιρεθούν άλλα επιδόματα από ορισμένους δικαιούχους αν ενταχθούν στο πρόγραμμα Κ.Ε.Α.;

Όχι.

30. Αν βρω εργασία, θα χάσω το Κ.Ε.Α.;

Θα πρέπει να ενημερώσετε το Δήμο για τη νέα σας εργασία, κατά την οποία: α) το 100% του μισθού σας θα αφαιρεθεί από τον υπολογισμό του εισοδήματος κατά τον πρώτο μήνα, β) για τους επόμενους 2 μήνες θα αφαιρείται το 40% του μισθού σας. Είστε υποχρεωμένοι να δηλώσετε οποιαδήποτε μεταβολή στην εργασία σας εντός 15 ημερών από την μεταβολή. Μετά από 3 μήνες θα επανεξεταστούν τα κριτήρια ένταξής σας στο πρόγραμμα και εάν το εισόδημα του νοικοκυριού σας υπερβαίνει τα σχετικά όρια εξαιτίας του εισοδήματός σας, τότε θα διακόπτεται η εισοδηματική ενίσχυση του Κ.Ε.Α.

Συχνές Ερωτήσεις για το προσωπικό που θα εφαρμόσει το πρόγραμμα

31. Πού διαφέρει η εισοδηματική ενίσχυση Κ.Ε.Α. από άλλα επιδόματα;

Η βασική καινοτομία του προγράμματος ΚΕΑ είναι ότι όλα τα άτομα που διαμένουν στους επιλεγμένους Δήμους θα έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την εισοδηματική ενίσχυση. Η κατάσταση ένδειας, οριζόμενη ως η ύπαρξη εισοδήματος και περιουσιακών στοιχείων κάτω από ορισμένα όρια, θα είναι τα μόνα κριτήρια βάσει των οποίων θα κινηθεί η διαδικασία καθορισμού της ένταξης στο πρόγραμμα. **Δεύτερον, το πρόγραμμα «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης» θα είναι μία σύμβαση μεταξύ του Κράτους και του πολίτη.** Ως μέρος του προγράμματος Κ.Ε.Α., σε αντάλλαγμα για την οικονομική ενίσχυση, ο δικαιούχος και τα μέλη της μονάδας του δικαιούχου συμφωνούν να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτές οι προϋποθέσεις θα είναι μέρος μίας «σύμβασης» και θα διαφέρουν ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση κάθε δικαιούχου και των μελών της μονάδας του δικαιούχου, η οποία θα αξιολογείται από κοινωνικούς λειτουργούς μετά τον καθορισμό της ένταξης στο πρόγραμμα. Για παράδειγμα, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που θέτει ο ΟΑΕΔ ή να συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης. **Τρίτον, για πρώτη φορά τα νοικοκυριά θα έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν/δηλώσουν μόνοι τους την πιο πρόσφατη οικονομική κατάσταση (τελευταίοι 6 μήνες)** και αυτή η πληροφορία θα χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό της ένταξης τους στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα, επομένως, θα έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί σε πρόσφατες αλλαγές στις οικονομικές συνθήκες και το ιστορικό εργασίας. **Τέλος, ένα καινοτόμο χαρακτηριστικό του προγράμματος Κ.Ε.Α. είναι ότι όλα τα νοικοκυριά μπορούν να επιλεγούν τυχαία για επαλήθευση των δικαιολογητικών τους.**

32. Ποιος θα είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης;

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης και η Ομάδα Διοίκησης Έργου. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης είναι η αρμόδια υπηρεσία για το συντονισμό και την υλοποίηση του Κ.Ε.Α. Εντός του Υπουργείου θα συσταθεί Ομάδα Διοίκησης Έργου, υπαγόμενη στο Γενικό Γραμματέα Πρόνοιας, για να αναλάβει πρωτοβουλίες συντονισμού και διαχείρισης εφαρμογής του προγράμματος σε καθημερινή βάση.

Η **ΗΔΙΚΑ** είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για τη διαχείριση του μητρώου Κ.Ε.Α. και του εντύπου της αίτησης και τη διασταύρωση των κριτηρίων για την ένταξη στο πρόγραμμα. Επιπλέον, ενημερώνει τους αιτούντες, μέσω e-mail ή sms, για κάθε θέμα σχετικό με το πρόγραμμα.

Οι **κατά τόπους Δήμοι** είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση και το συντονισμό του Κ.Ε.Α. σε τοπικό επίπεδο, δεδομένης της εμπειρίας στο χειρισμό των αιτήσεων για άλλα κοινωνικά επιδόματα (αναπηρίας, δωρεάν περίθαλψης, βοήθεια έκτακτης ανάγκης, κλπ.) και της διαθεσιμότητας των κοινωνικών λειτουργών και του λοιπού προσωπικού που μπορεί να χειριστεί μια ποικιλία άμεσων αλληλεπιδράσεων με τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα (προσωπικές συνεντεύξεις, κατ' οίκον επισκέψεις) και συντονισμό με άλλες υπηρεσίες.

33. Ποιοι περιλαμβάνονται στην πρώτη φάση;

Η πρώτη φάση του προγράμματος θα εφαρμοστεί σε 30 Δήμους σε όλη την Ελλάδα.

	Περιφέρεια	Δήμος
1.	Αττική	Νέα Ιωνία
2.	Αττική	Ασπρόπυργος
3.	Αττική	Ελευσίνα

4.	Αττική	Φυλή
5.	Αττική	Άγιοι Ανάργυροι - Καματερό
6.	Αττική	Αιγάλεω
7.	Αττική	Κερατσίνι - Δραπετσώνα
8.	Αττική	Νίκαια - Άγιος Ιωάννης Ρέντης
9.	Αττική	Πέραμα
10.	Στερεά Ελλάδα	Λαμία
11.	Κεντρική Μακεδονία	Βέροια
12.	Κεντρική Μακεδονία	Πάυλος Μελάς
13.	Κεντρική Μακεδονία	Κιλκίς
14.	Κεντρική Μακεδονία	Κατερίνη
15.	Κρήτη	Ρέθυμνο
16.	Κρήτη	Γόρτυνα
17.	Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Ορεστιάδα
18.	Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Καβάλα
19.	Ήπειρος	Άρτα
20.	Ιόνια Νησιά	Ζάκυνθος
21.	Βόρειο Αιγαίο	Λέσβος
22.	Πελοπόννησος	Καλαμάτα
23.	Πελοπόννησος	Σικυώνα
24.	Νότιο Αιγαίο	Κάλυμνος
25.	Νότιο Αιγαίο	Λέρος
26.	Θεσσαλία	Τρίκαλα
27.	Θεσσαλία	Ελασσόνα
28.	Δυτική Ελλάδα	Πύργος
29.	Δυτική Ελλάδα	Αιγιαλεία
30.	Δυτική Μακεδονία	Καστοριά

Όλοι οι κάτοικοι των ανωτέρω Δήμων μπορούν να υποβάλουν αίτηση για την εισοδηματική ενίσχυση αλλά οι δικαιούχοι θα επιλέγονται με βάση ένα σύνολο κριτηρίων. Τα εισοδηματικά κριτήρια που τέθηκαν καλύπτουν περίπου το 5-7% του πληθυσμού σε εθνικό επίπεδο.

34. Πώς έχουν επιλεγεί οι Δήμοι της πρώτης φάσης;

Η επιλογή των Δήμων έγινε με αντικειμενικά κριτήρια από την ελληνική κυβέρνηση, έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος. Επιλέχθηκαν Δήμοι σε κάθε περιφέρεια της χώρας και ο αριθμός των Δήμων που έχουν επιλεγεί σε κάθε περιοχή είναι ανάλογος του πληθυσμού της περιοχής. Αυτό έγινε για να διασφαλιστεί ισότητα σε ολόκληρη τη χώρα. Σε κάθε περιοχή,

επιλέχθηκαν Δήμοι όπου η συμμετοχή στην πρώτη φάση του προγράμματος ανθρωπιστικής κρίσης ήταν υψηλότερη και το ποσοστό των ανέργων είναι υψηλότερο, ως μερίδιο του πληθυσμού. Τέλος, οι Δήμοι στους οποίους έχει επεκταθεί το πρόγραμμα ανθρωπιστικής κρίσης για τη δεύτερη φάση δεν συμπεριλήφθηκαν στην πρώτη φάση υλοποίησης του Κ.Ε.Α.

35. Θα λάβουν οι Δήμοι πρόσθετους πόρους για την υλοποίηση του προγράμματος;

Θα διερευνηθούν οι υλικοτεχνικές ανάγκες και ενδέχεται οι Δήμοι να λάβουν υποστήριξη από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την ενίσχυση της ικανότητάς τους στην παροχή προγραμμάτων πρόνοιας. Η υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει επίσης και επικοινωνιακό υλικό.

36. Πώς καθορίστηκε το επίπεδο της εισοδηματικής ενίσχυσης;

Το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης καθορίστηκε σύμφωνα με κοινές πρακτικές μεταξύ των κρατών της Ε.Ε. Το ανώτατο ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης των 200 ευρώ το μήνα για έναν ενήλικα και των 400 ευρώ για μία τετραμελής οικογένεια αντιστοιχεί περίπου στο 24% του διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος το 2013. Έτσι, η Ελλάδα βρίσκεται στο μέσο των κρατών της Ε.Ε. με παρόμοια ποσοστά που απαντώνται στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Νορβηγία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, τη Σουηδία και την Πορτογαλία.

37. Θα επεκταθεί η πρώτη φάση;

Μόλις η πρώτη φάση προχωρήσει για τουλάχιστον 5 μήνες, θα αξιολογηθεί και οι αλλαγές θα ενσωματωθούν στο σχεδιασμό του προγράμματος και στις διοικητικές διαδικασίες, όπως απαιτείται. Το πρόγραμμα αναμένεται να επεκταθεί σε ολόκληρη τη χώρα στις αρχές του 2017.